

Lidcactusteler houdt kas koel met buitenschermen

Goos Hofland: 'De schermen kosten

De kassenbouwer heeft in overleg met de scherminstallateur een speciale goot ontwikkeld om de dakconstructie voor de buitenschermen te dragen.

Lidcactusteler Goos Hofland uit Naaldwijk bouwde tegen zijn bedrijf een nieuwe kas die er niet alleen fiks bovenuit steekt, maar ook nog eens aan de bovenzijde en aan de gevels is voorzien van een buitenscherm. Zijn belangrijkste motieven: genoeg licht binnen en de warmte buiten houden.

TEKST EN BEELD: MARLEEN ARKESTEIJN

Lidcactusen zijn bepaald geen alledaagse teelt. Het areaal in Nederland is volgens Goos Hofland zo'n 11 tot 12 ha. Met zijn bedrijf van 3 ha maakt hij daar een aanzienlijk deel van uit. Jaarlijks verlaten 1,5 miljoen potten het bedrijf op weg naar klanten in Europa. Hij heeft vijf kleuren lidcactus, wit, rood, roze, oranje en paars in vier potmaten van 9 tot 17 centimeter.

De lidcactus had last van een wat oubollig imago. Onzin vindt de teler. Met de juiste pot, aparte vorm en mooie bloemen is het juist een trendy plant. Hij heeft zich aangesloten bij telersvereniging Decorum Plants, om de topkwaliteit van zijn producten af te zetten.

Voortdurende ontwikkeling

Al vanaf de jaren zestig teelt de familie Hofland lidcactusen. "Mijn opa kwam

halverwege de jaren zestig via een Engelse klant met de plant in aanraking. Mijn vader kocht het bedrijf van zijn vader erbij en ging met de teelt door. In 1980 hebben mijn broer en ik het bedrijf overgenomen en helemaal vernieuwd. We hebben de teelt op eigen kracht ontwikkeld. Geen proefstation of studieclub hield zich met deze teelt bezig."

Het kostte de teler heel wat onderzoek om tot de huidige kwaliteit te komen. Dat wil zeggen een goede houdbaarheid, een voldoende aantal knoppen en stevigheid. Met name de bloei in de winter was lastig. En in die tijd was er nog niet zoveel bekend over CAM-planten, die 's nachts hun CO₂ opnemen. "Al 25 jaar gaan we eens per jaar naar Denemarken om daar drie kwekerijen te bezoeken en ervaringen uit te wisselen."

In 2007 stapte zijn broer uit het bedrijf.

Hofland besloot een nieuwe, hoge en moderne kas achter tegen het bestaande bedrijf te bouwen. "Redenen voor de uitbreiding zijn de continuïteit van het bedrijf en een verdere verbetering van de kwaliteit. Er komen opvolgers aan, die wil ik een mooi en goed lopend bedrijf bieden."

Alles er op en er aan

"Twintig jaar geleden hebben we voor het laatst een nieuwe kas gebouwd. Het oude bedrijf was 2,3 hectare. In de nieuwe kas van 6.500 m² hebben we alles gestopt, waarvan we de afgelopen jaren hebben bedacht dat we dat nodig hebben. Om te beginnen heb ik gekozen voor een goede bouwer. Ik heb er een hekel aan om 's nachts bij storm mijn bed uit te moeten om naar de ruiten te kijken."

De teler vervolgt: "De nieuwe kas is een

redelijk standaard traliekas. De lichtdoorlatendheid is goed. Er zit gehard glas in met het oog op de verzekeringseisen. De poothoogte is 5,68 meter en de vakmaat is 12,80 meter om goed op de maten van het oude bedrijf aan te sluiten."

Er hangt 4.000 lux assimilatiebelichting. "Dat licht heeft hier een dubbele functie. Als we in de winter extra licht geven, kunnen de bloemen zich beter ontwikkelen. We gebruiken de belichting ook als nachtonderbreking om te vroege knopvorming te voorkomen. De lidcactus Schlumbergera is namelijk een korte dag plant, die knoppen vormt bij dagen van minder dan 10 uur licht."

De teler heeft een WKK aangeschaft voor warmte én elektriciteit. Een deel van de stroom gebruikt hij zelf, een deel van de warmte gaat naar de buurman. De rest van de elektriciteit levert hij terug aan het energiebedrijf.

De WKK is berekend op een bedrijf van 4,5 ha, zodat deze nog steeds groot genoeg is als Hofland het resterende stuk land gaat bebouwen. Daarbij heeft hij een ketel en een 400 m³ grote warmte opslagtank.

Schermen duurder dan kas

De nieuwbouw is zo ingericht dat het niet te warm wordt en het vochtdeficit niet te groot. Omdat de lidcactus 's nachts CO₂ opneemt en overdag de huidmondjes gesloten houdt om vochtverlies te beperken, koelt de plant zelf niet door verdamping. Bij teveel instraling kan de bladtemperatuur te hoog oplopen.

"De oude kas krijten we. Met krijten verlies je altijd licht ook op het moment dat schermen niet nodig is. In de nieuwe kas hebben we daarom gekozen voor

Teeltspecialist Sebastiaan Kuijvenhoven geeft de planten bovendoor water.

Goos Hofland: "Ik ben voor het eerst meer kwijt aan de drie scherminstallaties dan aan de kas."

een combinatie van binnen- en buitenschermen. Er zitten buitenschermen boven en langs de gevel, die de warmte uit de kas houden. De gevel is 5,68 meter hoog. Als de zon daar op staat, krijg je ook heel wat warmte binnen. Kassenbouwer KUBO heeft in overleg met scherminstallateur PDI een speciale goot ontwikkeld om de dakconstructie voor de buitenschermen te kunnen dragen."

De investering in buitenschermen bedroeg ongeveer 25 euro/m². De teler: "Ik ben voor het eerst meer kwijt aan de drie scherminstallaties dan aan de kas." Binnen heeft de teler twee schermen. "We hebben boven en langs de gevel een korte dag scherm en een energie- en zonnenscherm."

De afgelopen minder goede zomer zijn de buitenschermen nauwelijks dicht geweest. Zonde van de investering? "Bij mindere zomers, zoals het afgelopen jaar, is het grote voordeel dat je toch alle licht binnenkrijgt, dat anders tegengehouden werd door het krijt. En als er wel een warme zomer komt, blijft het koeler."

Behalve de schermen heeft de teler gekozen voor deksproeiers en een nevelinstallatie voor koeling en luchtbevochtiging.

Decorum Plants

Hofland is met zijn bedrijf lid van Decorum Plants. "Als lid van deze vereniging gaan we voor topkwaliteit planten. In het verleden leverden we ongeveer 30% van ons product af als topkwaliteit. Op dit moment is dat, door de afkweek in de nieuwe kas met optimale teeltomstandigheden, al toegenomen tot 65%."

De teler denkt nog veel meer kwaliteitswinst te kunnen halen als hij de teelt onder de nieuwe teeltomstandigheden nog beter in de vingers krijgt. Hij streeft dan naar 90% Decorum-kwaliteit.

Lidcactusteler Goos Hofland heeft op zijn bestaande bedrijf van 2,3 ha een nieuwe kas van 6.500 m² gebouwd. Deze kas is optimaal ingericht om het juiste klimaat te scheppen voor de teelt van lidcactussen. Hij heeft drie schermen: een buitenscherm, een korte dag scherm en een energie- en zonnenscherm. Verder heeft hij deksproeiers en een nevelinstallatie voor koeling en om de luchtvochtigheid op peil te houden.

SAMENVATTING